

Cichy świadek historii

2021-05-12

Dobiega końca remont pałacu Krzysztofory. W jego trakcie prowadzone były prace konserwatorskie. O tym, co udało się dzięki nim odkryć i jak teraz prezentuje się wnętrze budynku, opowiada Anna Per-Żywolewska, główny konserwator Muzeum Krakowa. Rozmawia Paweł Waluś.

Jak przebiegały prace konserwatorskie w pałacu Krzysztofory?

Anna Per-Żywolewska: Prace konserwatorskie prowadzone w pałacu Krzysztofory poprzedzono badaniami określanymi fachowo jako poszukiwawczo-sondażowe. Były one niezbędne do określenia nawarstwień ściennych i układu chronologicznego zachowanych warstw. Wykonanie sond schodkowych na wszystkich ścianach i stropach pozwoliło konserwatorom odnaleźć ślady dekoracji ściennej. W wypadku odkrycia barwnych dekoracji i motywów ozdobnych konserwatorzy poszerzali sondy schodkowe o dodatkowe odkrywki płaszczyznowe, najczęściej w układzie pionowym i poziomym. Takie odkrywki w połączeniu z wiedzą historyczną i przekazami archiwalnymi dotyczącymi obiektu pozwoliły wstępnie zadatować dekorację, określić ogólny stan zachowania i ustalić program konserwatorski.

Jak zmienił się pałac Krzysztofory w stosunku do stanu przed konserwacją?

Muzeum Krakowa, którego pałac Krzysztofory jest główną siedzibą, dzięki pozyskanym funduszom oraz zaangażowaniu wielu środowisk starało się przywrócić przynajmniej w jakiejś części jego barokowy charakter i udostępnić krakowianom wiele nowych przestrzeni, np. zabytkowe piwnice biegnące pod wschodnią i zachodnią częścią pałacu. Przeprowadzone prace konserwatorsko-remontowe miały stworzyć nową jakość. W pałacu pojawiło się wiele nowoczesnych rozwiązań, np. wewnętrzna winda, szklany sufit na trzecim poziomie itd. Takie połączenie tradycji z nowoczesnością na pewno uatrakcyjniło pałacowe wnętrza i stworzyło bardziej funkcjonalne i przyjazne przestrzenie.

Czy udało się odkryć coś wyjątkowego?

Częściowo zrekonstruowane malowidła z końca XVIII i początku XIX w. to cisi świadkowie historii. Odwiedzający pałac, patrząc na zdobiące go iluzjonistyczne polichromie, dekoracyjne bordiury z motywami roślinnymi, ozdobne rozety i gzymsy nad swoimi głowami, przeniosą się w trochę inną rzeczywistość. Będą mogli na nowo poczuć klimat tego miejsca i wyobrazić sobie, jak kiedyś wyglądało pałacowe życie. Ogromne kolebkowe piwnice, poddane konserwacji, będą wprowadzać w historię pałacu i opowiadać o postępujących przemianach społecznych i gospodarczych naszego miasta. Mamy nadzieję, że ta nowa jakość, w której Muzeum Krakowa starało się połączyć historię, czyli zabytkowe wnętrza pałacu, z nowoczesnością, a do niej należy zaliczyć sale konferencyjne, edukacyjne czy duże przestrzenie wystawiennicze, okaże się na tyle atrakcyjna dla mieszkańców Krakowa, że ci chętnie będą spędzać tutaj swój wolny czas.

Jaką historię opowiada nam pałac Krzysztofory?

Każdy budynek skrywa w sobie jakieś tajemnice, które z czasem odchodzą w zapomnienie. Podczas remontu w pałacu Krzysztofory prowadzone były kompleksowe badania przemian architektonicznych budynku, badania archeologiczne i konserwatorskie. Wiele dowiedzieliśmy

się o jego mieszkańcach, ich gustach oraz przekształceniach adaptacyjnych przeprowadzanych na ich potrzeby. Przez swoją lokalizację pałac Krzysztofory odgrywał również dużą rolę w rozwoju miasta, „uczestniczył” w wielu ważnych wydarzeniach historycznych, był świadkiem spotkań wielu osobistości i naprawdę warto o tym opowiadać.

mgr Anna Per-Żywolewska - w 1994 r. ukończyła Akademię Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie (kierunek Rzeźba Drewniana Polichromowana na Wydziale Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki). W Muzeum Historycznym Miasta Krakowa pracuje od 1992 r., od 2007 r. piastuje stanowisko głównego konserwatora MK i kierownika Działu Konserwacji Zbiorów. Od 2008 r. uczestniczyła w dużych projektach muzealnych, które obejmowały działania inwestycyjne, projektowe, konserwatorskie i wystawiennicze, np. Fabryka Emalia, Rynek Podziemny, Thesaurus Cracoviensis. Od 2018 r. nadzoruje ze strony Muzeum obecnie trwające prace konserwatorskie w skrzydle wschodnim pałacu Krzysztofory.